

Første afsnit (Det levende væsen) – Kapitel 6 (Perspektivprincippet) – Lektion 31

Perspektivprincippet mekanisme (fortsat fra lektion 30)

58.

For at komme på sporet af det sidste vigtige lighedspunkt mellem sansehorisonterne og de såkaldte størrelser, nemlig selve det individuelle størrelsesmoment og dermed det størrelsesmæssige, vil det være nødvendigt først at se lidt på, hvorfor i det hele taget det levende væsens evige tilværelse former sig som en rejse gennem en uendelighed af lokale kredsløb. Dette livsmønster indebærer jo, at individet må finde sig i snart at fremtræde som kosmisk bevidst og dermed som strålende høj-intellektuelt, og snart som kosmisk bevidstløst og dermed som overordentligt primitivt. Det indebærer kort sagt, at det med praktisk taget regelmæssige mellemrum må afstå sin kosmiske bevidsthedstilstand til fordel for en tilstand af kosmisk bevidstløshed og dermed følgende primitivitet; og det synes ikke umiddelbart indlysende, at der kan være noget særligt fristende ved et sådant byttearrangement og dermed heller ikke særligt indlysende, at væsenet vil indlade sig på det. Nej, det er fuldstændig rigtigt, og forholdet kan da også kun forstås som et udslag af kosmiske loves indflydelse på livsmønsteret, hvilke love i nærværende tilfælde først og fremmest udløses af urbegæret og kontrastprincippet i forening.

At det forholder sig således, fremgår af, at urbegæret på den ene side hos individet udløser et permanent behov for berøring med betingelser for livsoplevelse, medens på den anden side disse betingelser kun kan tilvejebringes gennem dette, at kontrastprincippet virker. Thi uden kontrastvirkninger, heller ingen livsoplevelse.

Urbegæret udløser altså hos individet et permanent behov for berøring med kontrastvirkninger eller modsætningsforhold og dermed et permanent behov for, at kontrastprincippet virker. Dette behov udøver således et permanent pres på individets sjælelige balance i den forstand, at nævnte balance kun kan opretholdes gennem tilfredsstillelse af behovet. Da dette at miste den sjælelige balance er ensbetydende med oplevelsen af mentalt ubehag og lidelse for væsenet, og lidelse normalt altid føles som en opfordring til fjernelse af dens årsag, vil individet ikke kunne undgå at lade sig lede af

urbegærets og kontrastprincippet "stemme" og indflydelse. Det vil gøre alt for til stadighed at være i berøring med betingelser for oplevelsen af modsætningsforhold eller kontraster. Og netop denne omstændighed ligger til grund for, at dets evige liv kommer til at forme sig som et uendeligt spiralkredsløb, idet netop kredsløbsprocessen, og kredsløbsprocessen alene åbner adgang for den stadige fornyelse af mulighederne for oplevelse af modsætningsforhold, som urbegæret i forbindelse med kontrastprincippet udløser behov for. Man må nemlig her gøre sig klart, at et enkelt spiralafrsnit trods det, at det danner grundlag for skabelsen af kosmisk bevidsthed, dog ikke desto mindre samtidig kun rummer et begrænset antal muligheder for skabelsen af effektive kontrastvirkninger i livsoplevelsen, hvad der naturligvis indebærer, at disse muligheder på et givet tidspunkt vil være udtømte. Ganske vist er der inden for hvert spiralafrsnit tale om et enormt stort antal kontrastmuligheder, men det forhindrer dog ikke, at de på et eller andet tidspunkt vil være udtømte; og netop dette medfører, at Jeget mister interessen for det pågældende tilværelsesområde og under indflydelse af sit kontrastbehov tager skridt til for enhver pris at frigøre sig fra det til fordel for oplysningen af et helt nyt område med dertil hørende helt nye og uprøvede kontrastmuligheder. Og netop heri ser vi forklaringen på, at det levende væsen med så at sige regelmæssige mellemrum kan

bekvemme sig til at udskifte sin tilværelse som kosmisk bevidst med en tilværelse som kosmisk bevidstløst, idet vi forstår, at kun et nyt spiralfafsnit med en dertil knyttet ny forvandling af den sjælelige struktur gennem alle 6 sjælelige grundfremtrædelsesformer vil kunne byde på det omfang af kontrastmuligheder, som individets kontrastbehov stiller krav til.

I virkeligheden berører vi her et emne, som senere vil få sin special-belysning. Ikke mindst vil det til sin tid blive klargjort, på hvilken måde et nyt spiralfafsnit tilstrækkeligt effektivt er i stand til at byde på nye kontrastbetingelser. Når vi i det hele taget er kommet ind på emnet, skyldes det, som vi husker, ønsket om at opnå et indtryk af, hvilke omstændigheder der betinger, at det levende væsens evige liv kommer til at forme sig som en aldrig påbegyndt og aldrig ophørende passage gennem kosmiske spiralfafsnit eller spiraldøgn.

59.

Hermed står det os altså klart, hvorfor det levende væsens evige tilværelse nødvendigvis må forme sig som en passage gennem en aldrig begyndt og aldrig ophørende række spiraldøgn. Men hvad betydning har erkendelsen heraf mon for vor undersøgelse af sansehorisonternes forhold til begrebet "individuel størrelse"? – Nævnte erkendelse har den betydning, at den danner grundlag for alle videre fremskridt. Først og fremmest danner den grundlag for en nærmere præcisering af det værdimæssige udtryk for en sansehorisons størrelse overhovedet samt i tilknytning hertil en præcisering af, hvor store sansehorisonterne rent objektivt er i forhold til hinanden.

At en sansehorisont trods det, at den repræsenterer uendeligheden, ikke desto mindre også repræsenterer begrebet størrelse fremgår af, at den som påvist i lektion 30 udviser egenskaben "begrænsning", nemlig begrænsning i antallet af erfaringer, som den rummer. Thi netop dette, at sansehorisonterne alle udviser begrænsning, udgør jo selve grundforudsætningen for, at det bliver muligt at tale om begrebet "størrelse". Og hvad er det så for en størrelse, de enkelte sansehorisonter udviser? – Ja, det er som sagt ikke en størrelse, som effektivt kan udtrykkes i tid og rum eller i visdom og indsigt, thi i denne henseende er sansehorisonterne som bekendt alle uendelige. Derimod er det en størrelse, som kan udtrykkes i enheden: antal erfaringer. Og hvor mange erfaringer rummer så en sansehorisont? – Ja, det foreligger der ikke fra Martinus' side nogen talmæssige oplysninger om, og det kan tilføjes, at en sådan oplysning i virkeligheden også er uden nogen som helst værdi for os, idet det størrelsesbegreb, vi her opererer med, faktisk er meget uanskeligt. Hvor meget klogere ville man mon blive ved at få at vide, at en sansehorisont f.eks. indeholder tusind billioner erfaringer? – Ikke spor klogere! Derimod vil man have overordentlig megen nytte af at blive klar over, at overhovedet alle sansehorisonter er nøjagtigt lige store i den forstand, at de kosmisk set alle rummer nøjagtigt lige mange erfaringer. De rummer nemlig alle nøjagtigt det antal erfaringer, der skal til, for at et spiralfafsnits samtlige muligheder for dannelsen af effektive kontrastvirkninger i livsoplevelsen er udtømte.

Med andre ord: ikke alene er samtlige sansehorisonter indbyrdes lige store i den forstand, at de alle repræsenterer uendeligheden. De er også alle lige store i den forstand, at de kosmisk set alle rummer nøjagtigt det samme antal erfaringer.

60.

Da vi her benytter vendingen, at samtlige sansehorisonter kosmisk set alle er lige store, kunne der måske være grund til at erindre sig Storm P., der hvor han i en af sine tegninger lader en lærd udseende herre spørge en anden og ikke mindre lærd udseende kollega: " -Hvad forstår man egentlig ved kosmisk?" Den anden: " – Det er noget, damerne smører i

hovedet!" – At udtrykket "kosmisk" inden for rammerne af Martinus Kosmologi har en lidt anden betydning, er sikkert alle klar over. At noget kosmisk set forholder sig sådan og sådan betyder her, at

det pågældende forhold er set i relation til tilværelsens evige og universelle love og principper. Og at samtlige det levende væsens sansehorisonter kosmisk set alle rummer nøjagtigt det samme antal erfaringer og dermed også alle repræsenterer nøjagtigt den samme størrelse skal altså i samklang hermed forstås på den måde, at de alle rummer netop det antal erfaringer, der skal til for at udtømme et kosmisk spiralfafsnits indhold af effektive kontrastmuligheder. – At vi ganske vist ikke kan udtrykke denne størrelse ved et bestemt tal er i nærværende forbindelse ganske underordnet, idet et sådant tal for det første ikke har noget med det kosmiske forhold at gøre, medens for det andet det pågældende tal alligevel ikke hverken vil have nogen som helst praktisk værdi for os eller sige os noget som helst af betydning. Ønsker vi imidlertid alligevel et konkret udtryk for den størrelse, en sansehorisont gennem sin egenskab af begrænsning udviser, vil et sådant ønske dog ikke desto mindre med største lethed kunne opfyldes, idet vi i så fald som værdibegreb passende kan vælge bogstavet "k". Dette bogstav står for udtrykket "konstans" og refererer dermed til det faktum, at alle sansehorisonter har nøjagtigt én og samme størrelse. Og at denne størrelse virkelig er en universel eller kosmisk konstans, vil man kunne forstå deraf, at det ikke blot er et enkelt individs samtlige sansehorisonter, der indbyrdes er lige store, hvorimod der er tale om, at det er universets samtlige individers samtlige sansehorisonter, der er lige store og dermed udviser størrelsen k. Thi naturligvis former overhovedet alle levende væseners evige liv sig som en uophørlig spiralrejse, og ydermere som en spiralrejse, der er undergivet nøjagtigt de samme kosmiske love vedrørende kontrastbehov og udskiftning af spiralfafsnit, som vi foran skitserede. Hvad enten de pågældende levende væsener fremtræder som pattedyr, insekter eller fugle, som organismer, organer eller celler og molekyler eller som kloder, solsystemer og mælkevejssystemer: de er alle undergivet nøjagtigt den samme kosmiske lov for kontrastbehov og dets opfyldelse og kommer herved også alle i besiddelse af sansehorisonter, der udviser nøjagtigt den samme størrelse, nemlig størrelsen k.

Med andre ord: bogstavet k står som udtryk for en universel konstans, hvilken er repræsenteret ved den størrelse, som overhovedet alle universets levende væseners samtlige sansehorisonter hver især udviser gennem deres egenskab af begrænsning.

61.

Vi er hermed klar over, at størrelsen k er den størrelse, som en hvilken som helst sansehorisont hos et hvilket som helst af universets samtlige levende væsener udviser. At bogstavet k derfor dækker over noget helt konkret, skulle være ganske klart for alle. Derimod er det måske knapt så let at gennemskue, at størrelsen k faktisk samtidigt kommer til at repræsentere et laveredimensioneret udtryk for en højere dimensioneret virkelighed, akkurat som en fysisk genstands fysiske størrelse og udstrækning gennem tidligere lektioner har vist sig at repræsentere netop et sådant laveredimensioneret udtryk for en højeredimensioneret virkelighed. Størrelsen k står jo som direkte udtryk for det bestemte, begrænsede antal erfaringer, som er indeholdt i en hvilken som helst sansehorisont, hvilket altså igen kort og godt vil sige, at den står som udtryk for begrænsning. Imidlertid er jo, som vi ved, på den anden side selve evigheden og uendeligheden indeholdt i dette begrænsede antal erfaringer, nemlig på den måde, at de pågældende erfaringer tilsammen repræsenterer en åndelig horisont uden nogen som helst grænser hverken i tid og rum eller i visdom og indsigt. Og det må naturligvis betyde, at det førnævnte begrænsede antal erfaringer og dermed størrelsen k i virkeligheden indirekte repræsenterer begrebet "uendeligheden". Følgelig må størrelsen k med rette kunne siges at repræsentere et laveredimensioneret udtryk for en højeredimensioneret virkelighed, nemlig uendeligheden.

Med andre ord: som identisk med et kendetegn for begrænsning ved sansehorisonterne kan størrelsen k siges at repræsentere et laveredimensioneret udtryk for en højeredimensioneret virkelighed, nemlig uendeligheden. – At dette blot er en ny måde at beskrive det i slutningen af

lektion 30 omtalte komplementaritetsforhold på, er sikkert alle klar over, medens det til gengæld ikke er sikkert, at alle forstår, hvorfor vi så genoptager dette tema i denne nye form; årsagen hertil vil dog meget snart komme til at fremgå.

62.

Vort næste skridt vil komme til at bestå i en påvisning af, at det enkelte levende væsens sansehorisonter på foranledning af perspektivprincippet indflydelse tilsyneladende bringes til at udvise indbyrdes forskellig størrelse til trods for, at de altså i absolut forstand alle er nøjagtigt lige store. Og det vil igen sige, at vi i det følgende skal komme til at se, hvorledes størrelsen k som følge af perspektivprincippet virksomhed kan bringes til at antage utallige, forskellige, relative værdier.

For imidlertid at kunne anskueliggøre dette på en tilstrækkeligt indlysende måde, er vi nødt til at gøre brug af temmelig grove sammenligninger. Vi må for det første tænke os sansehorisonterne som en samling genstande, der alle er nøjagtigt lige store. Og yderligere må vi tænke os disse genstande anbragt i en række bag hinanden, således at rækken har sit udgangspunkt i Nuet og herfra fortaber sig i det uendelige tilbage gennem fortiden. Nuet kommer da til at repræsentere Jegets øjeblikkelige, kosmiske udsigtspunkt. I forhold hertil repræsenterer summen af sansehorisonter et panorama af erfaringer og dermed i princippet et synsfelt, et erfarings synsfelt. Og endelig udtrykker selve "rækken", som sansehorisonterne gennem deres placering i fortiden danner, den dimension, gennem hvilken Jeget korresponderer med de enkelte sansehorisonter.

Som det således vil kunne iagttages, optræder hermed pludselig ikke så få af perspektivprincippet virkemidler, nemlig faktorerne: udsigtspunkt, synsfelt og distance, hvor den sidste faktor fremkommer gennem det forhold, at de enkelte sansehorisonter som følge af deres rækkemæssige placering befinder sig i forskellig afstand fra netop Nuet og dermed i forskellig afstand fra Jegets kosmiske udsigtspunkt. Og at der virkelig er tale om en faktisk distance, vil kunne dokumenteres derigennem, at det er muligt at udtrykke den i helt konkrete værdier, nemlig i bestemte antal af tilbagelagte spiralafsnit. – F.eks. kan en sansehorisont siges at befinde sig fem eller ti eller flere spiralafsnit borte fra Jegets kosmiske udsigtspunkt, Nuet, hvilket tydeligt røber tilstedeværelsen af en form for distance.

Det kunne nu være interessant at få at vide, om der også vil kunne påvises noget, der optræder i rollen som sanseorgan og dermed som nethinde, nemlig den nethinde, hvorpå summen af sansehorisonter i princippet aftegner sig som genstande? – Svaret herpå er et uforbeholdent ja, men en yderligere forklaring tvinger os ufravigeligt til at bringe genkendelsesapparatets psykiske region på bane, idet netop denne spiller rollen som det sanseorgan, gennem hvilket Jeget korresponderer med sansehorisonterne i overbevidstheden eller den kosmiske region.

Som allerede omtalt i lektion 29 er genkendelsesapparatets psykiske region først og fremmest repræsenteret ved den sjælelige strukturs instinkt-, følelses-, intelligens- og hukommelseslegeme, og det er altså dette psykiske apparatur, der tjener som det sanseorgan, gennem hvilket Jeget korresponderer med sine sansehorisonter.

Teoretisk er det hermed introducerede psykiske sanseorgan i stand til at korrespondere med overhovedet samtlige sansehorisonter i overbevidstheden, men i praksis forholder det sig lidt anderledes. For imidlertid ikke at gøre tingene mere indviklede end højst nødvendigt, vil vi basere vor videre fremstilling på den teoretiske værdi af førnævnte sanseorgans sansedygtighed og så senere i kurset gøre rede for de forbehold, der må tages.

Med hensyn til vekselvirkningen mellem det psykiske sanseorgan og summen af sansehorisonterne – hvilken sidstnævnte vi forøvrigt for fremtiden under ét vil kalde sanseregistret – varetages denne primært af den sjælelige strukturs instinktlegeme assisteret af hukommelseslegemet. Imidlertid er

disse to sanselegemer – der altså således tjener som de egentlige psykiske kontaktorganer – jo med til at repræsentere Jegets øjeblikkelige, kosmiske udsigtspunkt, hvilket er ensbetydende med, at de i kosmisk forstand indtager en position, i forhold til hvilken de enkelte sansehorisonter befinder sig i indbyrdes forskellig afstand.

Da nu de nævnte sanselegemer og dermed i princippet den psykiske nethinde korresponderer med sanseregistrets samtlige sansehorisonter, bliver det uden videre klart, at de nævnte sansehorisonter så at sige må enes om pladsen på nethinden. Og dette er igen ensbetydende med, at de også hver især kun kan blive i stand til at gøre et relativt lille indtryk på Jeget, der oplever vekselvirkningen, nemlig et indtryk, der er jo mindre, jo flere sansehorisonter der kommer i betragtning. Og da dette antal, som følge af at Jeget evigt har været til, i virkeligheden er uendeligt, bliver den uundgåelige konsekvens den, at hver enkelt af sanseregistrets sansehorisonter kun har mulighed for at gøre et uendeligt lille indtryk på Jeget, idet de hver især kun kan komme til at optage en uendelig lille plads på den psykiske nethinde.

Hermed ser vi altså pludselig den situation optræde, at sansehorisonterne i hvert fald ikke kan hævdes at gøre sig gældende som værende uendeligt store, men derimod som værende uendeligt små, hvilket er ensbetydende med, at størrelsen k for Jeget her kun antager værdien "uendelig lille". Og vi forstår, at denne nye situation opstår som følge af, at der i vore betragtninger nu også medtages en vekselvirkning mellem sanseregistret og et psykisk sanseorgan, der for sidstnævntes vedkommende repræsenterer princippet: en nethinde, en psykisk nethinde.

Vort næste skridt skal herefter komme til at bestå i en påvisning af, at størrelsen k i praksis ikke definitivt antager værdien "uendelig lille", men derimod også alle værdier, der ligger mellem denne og værdien "uendelig stor". Denne påvisning kan lade sig gennemføre under henvisning til, at sanseregistrets enkelte sansehorisonter som allerede flere gange betonet befinder sig i forskellig afstand eller distance fra Jegets kosmiske udsigtspunkt og dermed i forskellig distance fra dét psykiske sanseorgan, der registrerer dem, samt at denne individualitet i distance i virkeligheden medfører, at sansehorisonterne kommer til at virke med forskellig indbyrdes størrelse. Jævnfør perspektivdannelsens grundlov kommer de simpelthen til at virke som mindre og mindre, jo længere borte de kosmisk set befinder sig fra den psykiske nethinde.

Grunden til denne illusions opståen er simpelthen den, at Jeget for gennem sit psykiske sanseorgan at kunne komme i kontakt med en bestemt sansehorisont nødvendigvis også må vekselvirke med alle de sansehorisonter, der ligger foran denne, hvilket altså vil sige alle de sansehorisonter, der ligger mellem den udvalgte sansehorisont og så den psykiske nethinde. Skal Jeget således gennem sit psykiske sanseorgan kontakte sansehorisont nr. 10 regnet fra sanseorganets position, medfører dette, at nævnte organ samtidigt tvinges til at vekselvirke med de ni mellemliggende sansehorisonter, altså de ni, der befinder sig mellem den tiende og så sanseorganet. Følgelig bliver der til den tiende sansehorisont altid kun en tiendedel så megen plads på den psykiske nethinde, som der ville være tale om, dersom den indtog den plads i sanseregistret, som sansehorisont nr. 1 indtager; og den gør i kontakt hermed et ti gange så lille indtryk på Jeget, som tilfældet er, dersom det alene er sansehorisont nr. 1, der kontaktes. Er det – for at vælge et andet eksempel sansehorisont nr. 5, der kontaktes, skal denne kun dele plads på nethinden med fire foranliggende sansehorisonter, og den kommer da til at indtage en femtedel af pladsen på nethinden. Men det betyder, at sansehorisont nr. 5 gør dobbelt så stort indtryk på Jeget, som tilfældet er med hensyn til sansehorisont nr. 10, idet en femtedel som bekendt er det dobbelte af en tiendedel. Og det betyder altså igen, at sansehorisont nr. 5 for Jeget tager sig ud, som om den er dobbelt så stor som sansehorisont nr. 10, hvilket atter vil sige, at størrelsen k her tilsyneladende viser sig at kunne antage to helt nye værdier, men vel at mærke værdier, som i kontakt med perspektivdannelsens grundlov helt og holdent må betragtes som

illusionistiske virkninger af perspektivprincippet; thi naturligvis kan størrelsen k aldrig nogen sinde i absolut forstand komme til at antage nogen anden værdi end netop værdien k , akkurat som størrelsen 1 meter aldrig nogen sinde i absolut forstand kan komme til at antage nogen anden værdi end netop værdien 1 meter.

Vi har hermed set et par eksempler på, hvorledes sanseregistrets enkelte horisonter på foranledning af perspektivprincippet indflydelse bringes til at virke, som om de er i besiddelse af indbyrdes forskellig størrelse. Disse eksempler vil naturligvis kunne følges op med lige så mange supplerende eksempler, det skal være. Thi ligesom sansehorizont nr. 5 på foranledning af perspektivprincippet virker med en anden størrelse end tilfældet er med hensyn til sansehorizont nr. 10, således virker takket være det samme skaberprincip overhovedet alle sansehorisonterne med indbyrdes forskellig størrelse. Men denne tilsyneladende størrelsesforskel er altså helt og holdent en illusion fremkaldt af perspektivprincippet, akkurat som den tilsyneladende størrelsesforskel på en række telefonpæle langs en landevej helt og holdent er en illusion fremkaldt af perspektivprincippet. Imidlertid er specielt førstnævnte illusion af en så konkret og virkelighedstro natur, at den gør det muligt for sansehorisonterne at virke som de så længe efterlyste størrelseserfaringer. Nævnte illusion er jo ligefrem organisk befæstet og funderet i selve det levende væsens egen kosmiske struktur og medfører altså, at det med hensyn til sansehorisonterne er muligt at påvise egenskaben "individuel størrelse". Og netop dette var jo det tredje og sidste afgørende kardinaltræk, som sansehorisonterne måtte være i stand til at udvise, for at det kunne blive plausibelt at antage dem som egnede til at tjene som størrelseserfaringer for Jeget.

Med andre ord: ikke alene lader det sig gøre at påvise trækkene "uendelighed" og "begrænsning" ved sansehorisonterne. Det lader sig også gøre at påvise trækket "individuel størrelse".

63.

Nærværende lektion skal vi afslutte med at demonstrere, hvorledes det er muligt systematisk at skabe konkrete og rent objektive udtryk for den relative forskel i størrelse, som på foranledning af perspektivprincippet indflydelse kommer til at kendetegne sanseregistrets samtlige sansehorisonter indbyrdes. Og ligeledes skal vi med de samme midler klart vise, hvorledes omtalte indbyrdes størrelsesforskel er en ren og skær illusion, for hvilken først og fremmest perspektivprincippet må gøres ansvarlig. Men forinden skal vi dog gøre opmærksom på, at der i den annoncerede fremstilling tilsyneladende indgår et paradoks, som dog senere på naturlig måde vil blive ophævet.

Vort udgangspunkt vil vi tage i en henvisning til, at den sansehorizont, som placerer sig nærmest Jegets kosmiske udsigtspunkt, og som altså hidrører fra det umiddelbart foregående spiralafsnit, at denne sansehorizont kan virke med uindskrænket styrke på den psykiske nethinde, idet den her ikke er henvist til at dele pladsen med nogen foranliggende sansehorisonter. I kraft af sin placering falder det altså i den første sansehorizonts lod at kunne blokere hele nethinden og derved komme til at virke med hele sin naturlige størrelse, der som vi husker er lig k .

Med andre ord: sansehorizont nr.1 kan uindskrænket komme til at virke med størrelsen k , der således i dette tilfælde kommer til at repræsentere den største størrelse, Jeget kan få indtryk af. – Denne kendsgerning kan vi (uden at det dog er strengt nødvendigt at forstå det) også udtrykke således:

$$s_1 = \frac{k}{1} = k \quad (\text{sansehorizont nr. 1 er lig størrelsen } k \text{ divideret med 1,} \\ \text{hvilket som resultat giver } k.)$$

For sansehorisont nr. 2's vedkommende må denne i tilfælde af kontakt dele pladsen på den psykiske nethinde med sansehorisont nr. 1, hvilket er ensbetydende med, at den kun kan komme til at virke med halvt så stor styrke, som tilfældet var med sansehorisont nr. 1. Denne kendsgerning vil også kunne udtrykkes således:

$$s_2 = \frac{k}{2} = 1/2k \text{ (sansehorisont nr. 2 er lig } k \text{ divideret med 2, hvilket giver en halv } k \text{.)}$$

Med andre ord: i kraft af sin placering falder det i sansehorisont nr. 2's lod at virke, som om den kun er halvt så stor som horisont nr. 1.

Og med hensyn til sansehorisont nr. 3 må denne i tilfælde af kontakt dele pladsen på den psykiske nethinde med de to foregående sansehorisonter, hvilket vil sige, at den kun kan komme til at virke med en tredjedel så stor styrke, som tilfældet er med sansehorisont nr.1. Vi kan atter give denne kendsgerning et formelt udtryk:

$$s_3 = \frac{k}{3} = 1/3k \text{ (sansehorisont nr. 3 er lig } k \text{ divideret med 3, hvilket giver en trediedel } k \text{.)}$$

Med andre ord: i kraft af sin placering virker sansehorisont nr.3, som om den kun er en trediedel så stor som sansehorisont nr. 1.

Og hermed er linien angivet for det system, efter hvilket sansehorisonterne i forhold til hinanden virker med forskellig størrelse og dermed også det system, ifølge hvilket størrelsen k tilsyneladende bringes til at antage forskellige, relative værdier. Jævnfør de foranstående eksempler kan nemlig den værdi, hvormed rækken af sansehorisonter indbyrdes aftager i størrelse og k dermed i værdi, udtrykkes således:

$$s_{1; 2; 3; 4; 5; \text{ o. s. v.}} = \frac{k}{1}; \frac{k}{2}; \frac{k}{3}; \frac{k}{4}; \frac{k}{5}; \text{ o. s. v.} = 1/1k; 1/2k;$$

-Systemet kan altså fortsættes i det uendelige, fordi der i ethvert levende væsens sanseregister findes et uendeligt antal sansehorisonter, og det betyder, at samtlige sansehorisonter virker med hver sin individuelle størrelse og dermed også, at størrelsen k tilsyneladende antager et uendeligt antal forskellige, relative værdier. At dette imidlertid må være en illusion fremkaldt af en bestemt indflydelsesfaktor, nemlig perspektivprincippet, vil klart fremgå af følgende udtryk:

$$s_{1; 2; 3; 4; 5; \text{ o. s. v.}} = \frac{k}{1}; \frac{k}{2}; \frac{k}{3}; \frac{k}{4}; \frac{k}{5}; \text{ o. s. v.} = 1/1k; 1/2k;$$

At k ikke kan være lig med en trediedel k , således som det fremgår af ovenstående, er indlysende, eftersom k jo er en universel konstant. Og følgelig er det også indlysende, at værdiformindskelsen af k beror på en illusion og således kun udgør en tilsyneladende værdiformindskelse, for hvilken altså perspektivprincippet er ansvarlig.

Med andre ord: dén indbyrdes forskel i størrelse, som kendetegner et levende væsens sansehorisonter, er en ren og skær illusion, som i kontakt med perspektivdannelsens grundlov er

fremkaldt af tilværelsens kosmiske perspektivprincip. Thi i absolut, objektiv forstand har alle sansehorisonterne nøjagtigt den samme universelle størrelse, nemlig størrelsen k.

64.

Utvivlsomt brænder det nu læseren på læben at spørge, hvordan sansehorisont nr. 2 (for slet ikke at tale om nr. 3; 4; 5; o.s.v.) overhovedet kan komme til at virke i praksis og dermed gøre indtryk på Jeget, når allerede i forvejen sansehorisont nr. 1 som følge af sin favorable position blokerer hele den psykiske nethinde? – Hvordan skal overhovedet sansehorisont nr.2 og alle de andre sansehorisonter få plads på nævnte nethinde, når allerede i forvejen sansehorisont nr.1 aldeles blokerer denne? – Dette synes jo slet ikke at kunne finde sted!

Vi berører netop her det paradoks, som det før blev forudskikket ville indgå i forklaringen på, hvordan sansehorisonterne kan virke med forskellig størrelse, og det er klart, at omtalte forklaring ikke kan holde stik, dersom det viser sig umuligt at ophæve nævnte paradoks. Noget sådant vil imidlertid ikke finde sted, idet det i allerhøjeste grad er muligt at ophæve det berørte paradoks. Men redegørelsen herfor hænger ganske nøje sammen med en fremstilling af, hvordan sanseregistret virker i praksis; denne fremstilling tvinger manglen på plads os dog til at udsætte til den følgende lektion, i hvilken vor skildring af perspektivprincippet forøvrigt i det hele taget vil finde sin afslutning.

Spørgsmål til lektion 31

1. Hvilke to faktorer ligger primært til grund for det levende væsens kontrastbehov?
2. Rummer et spiralafsnit et begrænset eller et ubegrænset antal kontrastmuligheder?
3. Hvilken faktor ligger primært til grund for, at det levende væsens evige liv former sig som en vandring fra spiralafsnit til spiralafsnit?
4. a) Kan man i absolut forstand tale om, at det levende væsens sansehorisonter indbyrdes udviser forskellig størrelse, eller b) er de i absolut forstand lige store?
5. Ved hvilket værdibegreb udtrykkes inden for rammerne af Martinus Kosmologi størrelsen af en sansehorisont?
6. Hvilken virkning har perspektivprincippet indflydelse på sansehorisonterne?
7. Tilsammen repræsenterer det levende væsens sansehorisonter i princippet et synsfelt, indenfor hvilket der optræder en form for distance: hvilke værdienheder kan denne distance udtrykkes i?
8. Hvad forstås der ved begrebet "sanseregistret"?
9. Hvilke fire åndelige legemer er genkendelsesapparatets psykiske region først og fremmest repræsenteret ved?
10. Hvilken rolle spiller de i spørgsmål 9 efterlyste fire legemer med hensyn til sansehorisonterne?
11. Hvilke af de omtalte fire åndelige legemer tjener med henblik på vekselvirkning med sanseregistret som de egentlige kontaktorganer?
12. Gør i korthed rede for, hvorfor sansehorisont nr. 5 må virke mindre end sansehorisont nr. 1.

Løsningen til lektion 30's opgavetillæg

- 1) Eksistensen af "størrelseserfaringer"
 - 2) Nej, thi denne oplevelse stiller just krav til, at størrelseserfaringerne allerede i forvejen er til stede.
 - 3) Perspektivprincippet, kontrastprincippet og kredsløbsprincippet
 - 4) På den måde, at det evige liv opdeles i en serie indbyrdes adskilte kredsløb, kaldet spiralafsnit
 - 5) Som den epoke, den sjælelige strukturs passage gennem alle 6 mulige grundfremtrædelsesformer spænder over.
 - 6) På den måde, at der skabes en tydelig markering af de enkelte spiralafsnits grænser
 - 7) En periode af kosmisk bevidstløshed og en periode af kosmisk bevidsthed B) Ingen grænser
 - 9) En periode med kosmisk bevidstløshed plus en periode med kosmisk bevidsthed, altså et spiralafsnit.
 - 10) Derved forstås et i skæbneelementet opbevaret afsluttet sæt erfaringer, som stammer fra Jegets samtlige oplevelser gennem ét spiralafsnit
 - 11) På den måde, at det bringer dem til at tage sig ud, som om de er af forskellig størrelse, hvilket er en illusion
 - 12) Udtrykket "en sansehorisont"
 - 13) I overbevidstheden – nærmere betegnet i skæbneelementet
 - 14) Momenterne "uendelighed", "begrænsning" og "individuel udstrækning eller størrelse"
 - 15) Ja
 - 16) a) Ja, b) i værdienheden: antal erfaringer
- P.B.J.
- NB. Disse svar er godkendt af Martinus